

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเงิน 3 จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้เป็นการศึกษา
เชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งผู้วิจัยจะดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่จะใช้ในการศึกษา
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่ม
เครือข่ายเงิน 3 จังหวัดลำปาง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 93 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ประกอบด้วย แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1
ชุด สอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมี
จิตสาธารณะของนักเรียน แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เป็นคำถามปลายปิด)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อบทบาทครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมี
จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเงิน 3 จังหวัดลำปาง (เป็น
คำถามแบบมาตราอันดับ)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ (เป็นคำถามปลายเปิด)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาซึ่ง เป็นแบบสอบถามบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเถิน 3 จังหวัดลำปาง มีขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ความมุ่งหมายของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา ตัวชี้วัดของสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเถิน 3 จังหวัดลำปาง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. เลือกสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มาตรฐาน ส.2.1 ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดีตามกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข มาใช้ในการวิจัย
4. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเถิน 3 จังหวัดลำปาง โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิในเรื่องที่ศึกษา ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องด้านภาษานำมาปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำ
7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านท่าข้าม อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มประชากร จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา ความเข้าใจในเนื้อหาและความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ถาม คือผู้ศึกษาและผู้ตอบ
8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปวิเคราะห์คำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.99 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อมั่นในระดับสูงสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

9. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุง แก้ไขและตรวจสอบอย่างถูกต้องไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเงิน 3 จังหวัดลำปาง ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 93 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา โดยผู้ศึกษานำหนังสือจาก บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่ถอดวิทยา ผู้อำนวยการโรงเรียนนาบ้านไร่วิทยา และผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยแก้ววิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาดังกล่าว เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาและขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนทั้ง 93 คน ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียน ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนใช้ สถิติความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในตารางประกอบ
การพรรณนาแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อบทบาทครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิต
สาธารณะของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเงิน 3 จังหวัดลำปาง ใช้สถิติค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในตารางประกอบการพรรณนาแบบความเรียง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ (เป็นคำถามปลายเปิดให้การสรุปความพรรณนาแบบความเรียง)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากนักเรียนกลุ่มประชากร มีสูตรดังนี้

สูตรค่าเฉลี่ย

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ คือ ค่าเฉลี่ย

X คือ คะแนน

$\sum X$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N คือ จำนวนของประชากร

สูตรส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (X - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X คือ คะแนน

μ คือ ค่าเฉลี่ย

N คือ จำนวนของประชากร

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 48)

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนตอบทบทวนครูสังคมศึกษาในการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์ด้วยวิธีสถิติแบบพรรณนา และใช้เกณฑ์การวัดระดับความสำคัญของปัจจัยตามหลักการของไลเกิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ครูสังคมศึกษามีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะในระดับมากที่สุด	5	คะแนน
ครูสังคมศึกษามีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะในระดับมาก	4	คะแนน
ครูสังคมศึกษามีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะในระดับปานกลาง	3	คะแนน
ครูสังคมศึกษามีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะในระดับน้อย	2	คะแนน
ครูสังคมศึกษามีการส่งเสริมการมีจิตสาธารณะในระดับน้อยที่สุด	1	คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประชากรเป็นเกณฑ์โดยใช้
เกณฑ์การประเมินของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง มีระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง มีระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง มีระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง มีระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved